

[Teichert.]

holde igen på grund af den økonomiske situation, hvor alle kræver besparelse på statens budget.

De stigende jordpriser og stigende byggeudgifter er ikke fulgt op i jordlovsudvalgets indstilling til ministeren og betyder derfor et krav til en større egenkapital både til nybyggere og til de landmænd, der ønsker og har mulighed for at supplere deres ejendomme med hensyn til areal og til udvidelse af bygningerne.

Jeg takker ministeren for tilføjelsen i § 7, stk. 3, hvorefter der fremover er mulighed for at overføre ubrugte beløb fra en konto til en anden, hvor der er et større behov. Det har i indeværende år voldt lidt besvær at klare det spørgsmål. Det skulle blive lettere efter tilføjelsen.

Interessen for at komme i betragtning ved tildelingen af et husmandsbrug er stadig stor i Sønderjylland. Der foreligger 35 ansøgninger, hvoraf de 25 er fra meget velkvalificerede unge mennesker, der søger om lodder fra 12 til 20 ha, og som med den kapital, de er i besiddelse af, vil kunne klare starten. Men oprettelsen og placeringen af de nye brug er vanskeligere end nogen sinde, fordi jordfordelingen og samlingen af arealerne giver et stort arbejde, og det vil ikke være muligt at tilfredsstille alle de velkvalificerede, da man vil få svært ved at få byggemodnet flere nye brug end ca. 15 inden 1. april 1966.

Jeg finder ingen anledning til yderligere bemærkninger, da vi må forudse en debat om landbrugets forhold på grundlag af de forhandlinger, der er ført i landbokommissionen.

Hermed vil jeg gerne på socialdemokratiets vegne anbefale lovforslaget til en villig behandling i det høje ting.

Niels Eriksen: Landbrugsministeren siger i sin fremsættelse af lovforslaget, at statshusmandsloven „pålægger“ ham at fremsætte forslaget. Det er naturligvis rigtigt, men den højtærede minister ved jo, at vi er mange i denne sal og mange landmænd ude over landet, der med længsel har forventet, at landbokommissionen skulle afgive betænkning om landbrugets strukturproblemer, og at denne betænkning omgående blev fulgt op af lovforslag til ændring

af bestående landbrugslovgivning, deriblandt statshusmandsloven. Landbokommissionen har jo nu afgivet betænkning, men vi har endnu ikke her i det høje ting set forslag, og jeg vil derfor gerne spørge den højtærede landbrugsminister, om ordet „pålægger“ skal fortolkes derhen, at han er nødt til at følge tidsfristen i henhold til gældende lov, men at det er hans agt i nærmeste fremtid at fremsætte forslag til ændring af hovedloven. Jeg håber, at ministeren vil svare bekræftende herpå, og jeg skal derfor ikke sige meget om lovforslaget, som efter venstres opfattelse er helt forældet i sin opbygning og derfor må få en helt anden karakter, hvis det skal følge den linje, som det store flertal i landbokommissionen er gået ind for.

Landbruget har jo i en række år haft slette økonomiske vilkår, og det har bl. a. afspejlet sig i en svigtende interesse fra de unges side; afgang fra landbruget har været meget betydelig og også langt større, end de fleste vist i virkeligheden har gjort sig klart. I landbokommissionen fik professor Vibe-Pedersen, Århus, til opgave at undersøge landbrugets rekrutteringsforhold, og han har skrevet en afhandling om det og nævner, at der ved tællingen nu sidste juli var knap 7.800 mandlige landbrugsmedhjælpere uden egen husstand i alderen fra 21 til 25 år, og det vil igen sige, at der kun er ca. 1.550 pr. årgang, som kan træde ind og overtage nye eller bestående brug. Han gør det op på den måde, at han siger, at man kan ikke forvente, at en ejer, forpagter eller bestyrer kan vare længere end i ca. 35 år, og derfor vil det blive et relativt lille antal landbrug, der i virkeligheden er kvalificerede mennesker til at drive.

Samtidig gør professor Vibe-Pedersen opmærksom på, at landbruget er ved at blive et gammelmandserhverv. Han påpeger, at hvis man tager alderen på de nuværende ejere og brugere af landbrug, vil man se, at den gennemsnitlige alder er steget meget betydeligt i de senere år. Jeg skal ikke gå i enkeltheder med dette talmateriale, men håbe vil jeg i hvert fald, at nogen af de unge, der har forladt landbruget, og som er veluddannede, også vil vende tilbage, hvis de økonomiske forhold bliver bedre, og vi herinde laver en landbrugslovgivning, der er tidssvarende.